

Lärarhandledning

Silverbägen

Stina Jackson

Ämne:

Svenska och svenska som andraspråk

Ärskurs:

Gymnasiet, komvux grundläggande och gymnasial nivå, SFI

Antal lektioner:

2-8

Om handledningarna:

Till boken *Silverbägen* finns förutom denna handledning en **elevhandledning**. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också hela eller delar av elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras kort boken och författaren. Därefter ges förslag på hur Silvervägen kan introduceras, ett förslag på gemensam läsning, diskussionsuppgifter och en avslutande fyrahörn-övning.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Förmågor

Svenska gymnasiet/komvux gymnasial nivå

- ▶ Kunskaper om centrala svenska och internationella skönlitterära verk och författarskap samt förmåga att sätta in dessa i ett sammanhang.
- ▶ Kunskaper om genrer samt berättartekniska och stilistiska drag, dels i skönlitteratur från olika tider, dels i film och andra medier.
- ▶ Förmåga att läsa, arbeta med och reflektera över skönlitteratur från olika tider och kulturer författade av såväl kvinnor som män samt producera egna texter med utgångspunkt i det lästa.

Svenska komvux grundläggande nivå

- ▶ Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- ▶ Läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften.
- ▶ Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

Svenska som andraspråk gymnasiet/komvux gymnasial nivå

- ▶ Förmåga att kommunicera i tal och skrift och anpassa språket till ämne, syfte, situation och mottagare.
- ▶ Förmåga att använda ett rikt ordförråd på ett sätt som är relevant för sammanhanget.
- ▶ Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur i skilda former och från olika delar av världen.

Svenska som andraspråk komvux grundläggande nivå

- ▶ Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- ▶ Välja och använda språkliga strategier.
- ▶ Läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften.
- ▶ Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

SFI

- ▶ Att läsa och skriva svenska.
- ▶ Att tala, samtala, läsa, lyssna och förstå svenska i olika sammanhang.
- ▶ Att anpassa språket till olika mottagare och situationer.

Boken

Silverbägen är en spänningsroman. Den utsågs till Årets bästa svenska kriminalroman 2018. Boken utspelar sig i Norrland, längs vägen Silvervägen och i den lilla orten Glimmersträsk. Läsaren får följa Lelle som tillbringar nätterna med att köra längs med Silvervägen för att leta efter sin försvunna dotter Lina. Läsaren får också följa 17-åriga Meja, som tillsammans med sin mamma flyttar till Glimmersträsk. När en ung kvinna spårlöst försvinner vävs Lelles och Mejas liv samman.

Författaren

Stina Jackson växte upp i Skellefteå och bor sedan 10 år i USA. *Silverbägen* är Stina Jacksons debutroman.

Inför läsningen

För att förbereda eleverna på läsningen kan du som pedagog få eleverna att bekanta sig med boken, bokens karaktärer och miljö.

1. Börja med bokens titel *Silverbägen*. Vad tänker eleverna på när de hör denna titel? Låt dem associera fritt och dela med sig av sina tankar till övriga i klassen.
2. Undersök omslaget och läs baksidestexten. Vad får eleverna för tankar om boken nu? Låt dem dela med sig av sina tankar till övriga i klassen.
3. Stina Jackson säger att hon fick inspiration till sin bok från en dokumentär om kvinnor som försvann spårlöst längs vägen kallad Highway of tears i Kanada. Berätta kort om denna väg och presentera därefter den svenska vägen kallad Silvervägen. Visa gärna sträckningen på en karta, exempelvis Google Maps.
4. Presentera slutligen personerna Lelle och Meja.

Under läsningen

Läs romanen gemensamt i klassen. Läsningen kan genomföras under lektionstid (individuellt, i läsgrupper eller genom högläsning) eller av eleverna hemma. Enas om lässtopp, alltså till vilket datum en viss sida ska vara läst. Låt eleverna under sin läsning fokusera på en av de två huvudpersonerna – Lelle eller Meja – och samla fakta om dem. Under sin läsning skriver de egna reflektionsloggar, förslagsvis digitala, som de delar med dig. I loggarna för de in sådant som de får veta om personerna. Det kan handla om:

- ▶ Utseende
- ▶ Intresse
- ▶ Åsikter
- ▶ Relationer
- ▶ Drömmar
- ▶ Hur personen utvecklas o.s.v.

Loggarna kan sedan vara utgångspunkt för textsamtal. Dela varannan gång in klassen i grupper och varannan gång i par. När klassen är indelad i grupper samlas elever som har fördjupat sig i samma karaktär. De samtalar om vad de hittat, vilka tankar de fått om karaktären och hur de tycker att hen har utvecklats. När klassen är indelad i par samtalar en elev som fördjupat sig i Lelle med en elev som fördjupat sig i Meja.

Efter läsningen

Diskussionsuppgifter

Låt läsningen avslutas med en diskussion i helklass eller i grupp. Utgå från punkterna nedan:

Karaktärer

- ▶ Vilken är bokens viktigaste karaktär/person?
- ▶ Hur beskrivs han eller honhen?
- ▶ Vilken av bokens personer karaktärer blev du mest intresserad av? Vad var det som gjorde att hon/hanhen intresserade dig mest?
- ▶ Karaktärerna i boken har olika typer av "problem". Vilka är deras problem? Blir problemen lösta i boken? I så fall hur?

Miljön

- ▶ Med vilka ord vill du beskriva miljön där handlingen utspelar sig?
- ▶ Har miljön någon betydelse för handlingen?
- ▶ Skulle berättelsen ha kunnat utspela sig någon annanstans?

Berättarteknik

- ▶ Boken är uppdelad med kapitel som handlar om Lelle respektive Meja (och några utifrån Hannas perspektiv). Vad tycker du om detta sätt att berätta en historia?
- ▶ Hade berättelsen blivit bättre/sämre om den bara utgått från ett perspektiv?
- ▶ Boken är också indelad i olika delar. Har det någon betydelse för din läsning eller för handlingen i sig? Förklara hur du tänker.

Genre

- ▶ *Silvrevägen* är klassad som en spänningsroman. Tycker du att denna klassifikation är rätt?
- ▶ Har du läst andra spänningsromaner?
- ▶ Vad kännetecknar en spänningsroman?
- ▶ Vilka knep använder sig Stina Jackson av för att bygga upp en spänning i berättelsen?

Ett citat från boken

- ▶ Vilket avsnitt, stycke eller mening har du särskilt fastnat för under din läsning? Varför har du fastnat för just detta?

Fyrahörn-övning

I denna övning får eleverna ta ställning och motivera sitt ställningstagande. De ska få fundera över följande fråga:

- ▶ Vem är mest skyldig till Linas död?

De får fyra olika alternativ att välja mellan, där tre alternativ är förutbestämda och det fjärde är valfritt. Valen är:

1. Göran
2. Görans mamma
3. Görans pappa
4. Eget alternativ

Låt varje hörn i klassrummet bli ett alternativ. Eleverna får fundera över vem de tänker har störst ansvar för Linas död och därefter ställa sig i det hörnet. Tycker eleverna att det finns någon annan som kan ses som ansvarig, förutom de som är nämnda, ställer de sig i det fjärde hörnet. Eleverna får därefter motivera sitt ställningstagande. Vad är det som gör att de tycker att Göran, Görans mamma, Görans pappa eller det egna alternativet är mest skyldig?